

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poština znaša. — Za četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jederkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiskv. — Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila t. j. vse administrativne stvari.

Petergofski sestanek.

Oči vsega političnega sveta obrnjene so danes v Petergof, kjer sta se sešla vladarja dveh najmočnejših držav. Sestanki vladarjev sicer danes, ko je parni voz tako olahkotil potovanje, neso nič nenavadnega in ni da bi, kakor nekdanj, morali ravno uprizorjeni biti zaradi kacega imenitnega mejnarodnega vprašanja. Drugače pa je s sestankom nemškega cesarja in ruskega carja. Okolnosti, v katerih se ta sestanek vrši, tako so nenavadne, da je vsakdo prepričan, da se v sijajno upravljenih Petergofskih dvoranah ne bode vršil le akt kurtoazije in v Krasnem Selu ne samo navadna vojaška parada. In to je, kar temu sestanku dodaja imenitnosti.

Mladi nemški cesar potuje k carju „vseje Rossiji“ takoj na to, ko je sedel na prestol; ta korak zmatra torej za silno imenitno svojo vladarsko dolžnost. O tem, po kaj gre cesar Viljem II. v Rusijo, ne dvomi nikdo, ki se peča s političnimi vprašanji. Izsti smoter ima njegova pot, kakor ga je imela pot sivolasnega njegovega dela v Stetin, ko je pred letom dni v sijajno upravljenih, po rusko-narodnem načinu ozališanih dvoranah tamošnje kraljevske palače — zastoj pričakoval vzvišenega ruskega gosta.

V Berlinu — in naj bi državni kancelar v parlamentu še tako oblastno rožljaj s sabljo in še tako svečano izjavljaj, da se Nemčija ne boji nikogar razen Boga — čutijo prav dobro, kako nevarno situvacijo si je napravila Nemčija vsled svoje brezobzirnosti nasproti premaganej Franciji in vsled svojih neprestanih intrig v mejnarodnih zadevah. In ravno užaljena Rusija prizadeva jim največ skrbij; kajti nepobitni faktum je, da je Nemčija bila močna le tedaj, kadar se je mogla zanašati na prijateljstvo velike in nepremagljive svoje slovanske sosedice. Res, da je Bismarck, ko je Rusija, po vsej pravici razsrjena zaradi dvolične igre nemške diplomacije, stopila iz trocarske zveze, takoj poskrbel za drugo zavezništvo in da je končno v bojazni pred rusko-francosko zvezo dognal takoiimenovano ligo miru; a iz vseh njegovih govorov bilo je vidno, da mu prijateljstva Rusije ne more nadomestiti nobena druga zveza in da bi Nemčija bila pripravljena žrtvovati mnogo, ko bi s temi žrtvami mogla si zagotoviti naklonjenost Rusije.

Taka žrtev je potovanje cesarja Viljema II. v Petergof, kajti na prvi pogled je vidno, da ne gre samo obiskat vladarskega svojega vrstnika, temveč da gre prosit naklonjenosti samodržca, čegar mogočna beseda navzlic vsemu nasprotnemu zatrjevanju nemških šovinistov, mej onimi, ki odločujejo osodo narodov, vender še največ velja. Čisto naravno bi bilo, ko bi bil mladi nemški cesar po nastopu vladanja obiskal vladarja zaveznih si držav. Nikomur bi se to ne moglo bilo zdeti čudno, kajti zmatrala bi se bila njegova pot za prijateljski obisk. Potovanje k ruskemu carju, ki je do današnjih dni nevoljno odvrčal se od političnega rovanja nemškega državnega kancelarja in njegovih diplomatskih agentov, pa znači za nemško vnvanjo politiko — pot v Canosso.

To v Berlinu pač dobro čutijo in zato so, da bi ta faktum nekako prikrili, ravno te dni dali uradno razglasiti, da pojde cesar Viljem II. obiskat tudi kralja danskega in švedskega.

O tem, kakšne posledice imela bode pot nemškega cesarja v Rusijo, bilo bi sedaj ugibati še prezgodaj. To pa se smé, ako se vzame v poštev vse dosedanje ravnanje in ponašanje ruskega carja, pričakovati, da se Bismarcku nikakor ne bode posrečilo odvrtni ga od samostalnega postopanja, dokler mu Nemčija ne dá dovolj poročstva, da bode konec vsem onim proti Rusiji naperjenim mejnarodnim spletkam, katerih niti izhajajo iz Berlina. Saj so v poslednjem času ruski uradni in poluuradni listi dosti jasno izražali, da se čuti država „bjelago carja“ dosti močna, da se eventualno z lastno svojo močjo upré napadu ne samo jednega sovražnika, temveč tudi njegovih zaveznikov.

Ljubljanski gimnazij.

Drugi članek

—st— Z razpustom kranjskega in s prenapolnitvijo ljubljanskega gimnazija postale so srednje šole na Kranjskem pereče uprašanje, katero je treba skoro rešiti; dà postale so jedno najvažnejših deželnih uprašanj, katero nam bode, kakor je podoba, delalo še mnoge sitne preglavice. Srednješolsko uprašanje kranjsko potisnili so naučnega ministerstva najnovejši ukazi v neznosni Tantalov položaj. Vselej, kadar je lačni Tantal, stoječ v vodi, stegnil roke po ukusnem sadju in dišečih delikatesah, vseh nad njim, vselej je vse to kvišku odskočilo, in

ubogemu zmučenemu Tantalu cedile so se i dalje slinice po nedosežnem živežu. V sličnem položaji nahaja se danes precejšnje število naše mladine na Kranjskem, katera želi ustopiti v srednje šole, kateri se zapirajo vrata v srednje šole po naučnega ministerstva ukazih in kateri je potemtakem hrepenenje po višjem izobraževanju nedosežen ideal.

Ta neprijetni in s kulturnimi interesi nezdružni položaj prouzočil je, da je srednješolsko uprašanje danes najvažnejša točka našega programa in da morajo vsi pristojni činitelji delovati, zložno v to, ali da si ustanovimo še jeden gimnazij v Ljubljani ali pa da si izvojujemo znova gimnazij v Kranji. To si moramo priboriti na vsak način in ako je že kranjskega gimnazija usoda taka, da mora pasti, potem je vsekakor treba osnovati še jeden gimnazij na Kranjskem, sicer nam je velik del naše mladine izgubljen duševni kapital.

Zakaj nam visoko naučno ministerstvo takorekoč decimuje srednje šole na Kranjskem, tega nam nikar ne pokriva, ampak nam jasno razodeva v svojem ukazu z dne 6. septembra 1887, št. 22,784. V tem ukazu navaja, da „vornehmlich aus der dringend gebotenen Rücksicht auf Schonung des Staatsschatzes eine Vermehrung der Zahl der Parallelclassen an dem Staatsgymnasium zu Laibach mit allen zulässigen Mitteln hintangehalten werden muss. Demnach kann die Eröffnung einer dritten slovenischen Parallelasse zur ersten Classe unter keinen Umständen gestattet werden. Wenn die Zahl der für die erste Classe bei strenger Vornahme der Aufnahmeprüfung als reif befundenen Schüler über 60 für jede der beiden slovenischen Parallelclassen steigen sollten, wird die Aufnahme zu schliessen sein.“ Tako velela ministerski ukaz in posledice iz tega mora vsakdo, ki ni ravno slepec, uvideti sam. Torej z ozirom na varčnost državnega zaklada mora se z vsemi dovoljenimi sredstvi preprečiti pomnožitev števila učenec na državnem gimnaziju v Ljubljani in da se ravno radi te varčnosti državnega zaklada ne more dovoliti Slovincem pod nobenimi okolnostimi tretja slovenska učenecnica k prvemu razredu. Denarui oziri bili so naučnemu ministerstvu merodavni v prvi vrsti, kakor vemo, da nam je zaprl Kranjski gimnazij; denarni oziri so mu merodavni zdaj, da nam ne dovoli tretje slovenske učenec-

LISTEK.

Nedeljsko pismo.

Pretekli teden spominal sem se slučajno parkrat na 1848. l., ko je svoboda trkala na naše duri, a smo mi pozabili zaklicati jej: „Svobodno!“ Prvi spomin vzbudil se je, ko sem prelistajoč „Novice“ naletel na opazko, tikajočo se poziva nekdanjega Ljubljanskega trgovca Heimana za doneske za nemško brodovje. Nek narodnjak poslal je bil takrat Heimanu steklenico vode in par želodov, poleg pa list, v katerem je bilo zapisano, da je v steklenici veliko onega morja, po katerem bode nemško brodovje plulo, iz želodov pa bodo vzrastli hrasti, od katerih se bode brodovje tesalo. Dovtip takrat ni bil slab, danes pa je to inače. Danes ziblje se ponosno nemško brodovje pred orjaškimi utrdami Kronstadtskimi, vidni dokaz silnemu napredku nemškemu, napredku, kakeršnega bi iz vse duše želel tudi lipi slovanskej.

Drugi spomin vzbudila mi je pa „Deutsche

Zeitung“ v svoji 5944. številki. Pisco o nekdanjem Frankobrodskem parlamentu v sv. Pavla cerkvi omenja tudi „Frankfurter Parlamentsalbum“. Takrat bila je namreč običajno, da je vsaka nadobudna gospodičina imela svoj „Stambuch“, kakeršni se sedaj le še nahajajo pri preperelih devicah, ki imajo že po več kapitulacij na zakrivljenem hrbišči svojemu. Zaradi te navade menda so si tudi poslanci omislili svoj „album“, v kateri so upisavali svoje večje ali manj duhovite misli. Mej mnogimi drugimi ugajale so mi zlasti besede, ki jih je v rečeni album napisal Karol pl. Gold, ki je v Frankobrodu zastopal Kranjsko in bil, če se ne motim, izvoljen na Notranjskem. Zapisal je v album: „Der Slave, unter dessen Füßen sich Adelsberg Wundergrotten wölben, gleichführend mit dem Stammesgenossen, dessen Hügel sich an Adria's Gestade senken, erkennt in Deutschlands Sohn seinen Bruder, — doch nimmer seinen Herrn.“

Tako pisal je pred štiridesetimi leti pl. Gold, o katerem nikjer in nikoli nesem čital kakega slavo-
vospeva, niti pohvalne opomnje. In vender je mož

prav pošteno mislil, bolj kakor oni gospod, ki danes stoječ na precej visokem dostojanstvenem klinu kot svoje gaslo proglašajo: Ogiblje se najhujšega Slovence in najhujšega Nemca in ne zahajaj v nobeno narodno društvo.

Iz teh dveh izjav, mej katerima je šlo v zaton dolgih štirideset let, odseva nam neovrgljiva resnica, da v tej dobi nismo napredovali, kakor bi se bilo po nekdanjem naučenju smelo pričakovati. V teku časa polegla je mladeniška iskrenost, sedanjí duh je tak, da mu bolj ugaja „aurea mediocritas“, da se vse bolj drži široko razvoženega srednjega pota.

Srednji pot ima veliko záse, jaz bi si zlasti usojal, priporočati ga prav toplo glede reklame, kajti zadnjič sem čital v slovenskem listu priporočilo, ki me je prav nemilo zadelo. Priporočal se je v dotični notici slovenski časopis, o katerem se je reklo, da je „najboljši“ mej vsemi, kajti drugi slovenski listi mašé le z „ajdovo slamo“ prostore svoje. To je vender prehud tabak! Ne le, da je izraz „najboljši“ jako relativnega po-

rednice v Ljubljani, kajti ministerski ukaz poudarja te ozire posebe.

Visokemu naučnemu ministerstvu hočemo tudi to verovati, da je državni upravi biti varčni, ali ta varčnost ima svoje določene meje, in mi mislimo, ako država žrtvuje milijone in milijone vsako leto za vojne potrebščine, to je za obstoj in varnost države kot celokupne naše domovine, to smejo tudi narodi davkoplačevalci, to sme osobito davkoplačevalec narod slovenski zahtevati, da se mu ne jemljejo srednje šole, in ako mu se katera vzame, da se mu da za nadomestilo druga; to sme naš narod terjati, da se potroši par tisoč goldinarjev za njegove duševne potrebe.

Mi hočemo tudi to priznati, da nam naučno ministerstvo s svojim ukazom dobro misli, ali potem ne moremo umeti, zakaj velja „numerus clausus“ le za slovenske oddelke, za liste slovenske, o katerih se je sam naučni minister izrazil javno v državnem zboru, da so njih uspehi popolnoma ugodni, in zdaj, ko se je sam uveril, da so slovenski oddelki dobri, zdaj nam jih krati!

Že lansko leto se je pripetilo, da so slovenski dijaki, ki so se bili oglasili v slovenske oddelke, morali ustopiti v nemški oddelek, ker je za nemški oddelek bilo premalo Nemcev; in tako se bode zgodilo tudi letos, da bodo slovenski dijaki prisiljeni stopiti v nemški oddelek, in to samo radi tega, da se s tem dokaže upravičenost obstoja nemškega gimnazija v Ljubljani, a ne da bi se zgodilo, kar bi se moralo že zdavnaj zgoditi: da se nemški gimnazij v Ljubljani preustroji v slovenski gimnazij. Tu se tedaj gre za značaj gimnazija v Ljubljani in zdaj bomo tudi pojmi, zakaj so naše borbe za narodne zavode toli težavne. Težavne so, in ravno zato moramo neprestano delati v to, da kažemo na svoje kulturne potrebe, katere so ozko spojene s srečo in blaginjo države.

Državni gimnazij v Ljubljani ne more nadalje ostati tak, kakršen je zdaj. Ne samo zato, ker je v posamičnih oddelkih po 60 učencev, dočim naredba določuje za vsak razred le 54 učencev, ampak zato, ker ima ljubljanski gimnazij 770 učencev in je naš gimnazij, kolikor mi vemo, jedini v Avstriji, ki ima toliko število. Vsi drugi gimnaziji v Avstriji imajo manjše število učencev in kjer je imel gimnazij toliko učencev, tam so iz jednega gimnazija napravili dva iz pedagogičkih ozirrov. Zategadel mislimo, da bi pedagogički oziri morali biti merodavni tudi za ljubljanske razmere, in kakor naši podatki svedočijo, skrajni je čas, da se ljubljanski gimnazij razdvoji in tako ustreže dejanskim potrebam in načelom pedagogike.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 20. julija.

V Gradci se je sešel **shod nemških učiteljev**. Glavni povod temu shodu je, da učitelji protestujejo proti Liechtensteinovemu predlogu. Pri tem shodu so se pa že učitelji izrekli proti temu, da bi se deželam dala večja avtonomija v šolskih zadevah, kar Čehi želé.

Vojaške in civilne kroge je jako presenetilo, da je **F. Z. M. baron Kuhn** prestavljen v disponibiliteto. Sodi se, da je odmenjen za poveljstvo kake armade, ko bi prišlo do vojne. Baron Kuhn

mena, bi vendar človek pričakoval malo več uljudnosti nasproti slovenskim listom. Ne bodem trdil, da so slovenski listi vseskozi izvrstni, dovršeni, da jim do popolnosti nedostaja niti stopinje, a z ajdovo slamo pa vendar nebeden ne maši prostorov svojih in velečudno se mi zdi, da je slovenski list sploh priobčil tako žalečo reklamo. Dotični gospod urednik je, priobčivši jo, sam sebi v roke potisnil pismo Urijevo.

V ostalem pa preteklega tedna kronika ni bila preveč raznovrstna. Konec šolskega leta javil se nam je z mnogobrojnimi letnimi poročili, učeča se mladina ostavila je mestno ozidje in šla z učitelji vred hladit se križem svet, dež pohajal nas je dan na dan, kakor da bi bili našega „Sokola“ izleti že permanentni in učiteljska konferencija, ki se ima v ponedeljek vršiti na Krškem, napravila je toliko prahu, da bi bili skoro pozabili na carski sestanek v Peterburgu in na generala Boulangerja, ki je bil toli nepreviden, da je na 13. dan t. m., torej v petek, šel na dvboj. Zato jo je pa tudi skupil, saj že sv. pismo uči: „Kdor z mečem okol hodi, skozi meč okol pride“.

je poleg nadvojvode Albrehta bil najstarejši general v avstrijski vojski. Rojen je bil 25. junija 1817 v Prostejovem na Moravskem in je dne 26. septembra 1837 stopil kot poročnik iz Dunajsko Novomeške akademije v cesarjev pešpolk št. 1. Čez dve leti je prišel v generalni štab, 1843 je postal nadporočnik, leta 1848 stotnik, sledeče leto major, 1853. leta podpolkovnik, 1857. leta polkovnik in 1863 generalni major. Odlikoval se je 1848 in 1849. l. v Italiji in na Ogerskem, in le bil zaradi njegovih hrabrih del odlikovan z vojaškim zaslužnim križcem, z redom železne krone III. vrste, in naposled z viteškim redom Marije Terezije 1859. leta je bil do bitve pri Magenti načelnik generalnemu štabu, pozneje pa brigadir v 8. voji. Leta 1886 je uspešno branil Tirolsko, in je bil zategadel odlikovan z komanderskim križem reda Marije Terezije. Še tisto leto je postal feldmaršallajtenant in bil imenovan imajteljem 17. pešpolka. Leta 1868 postal je vojni minister ter si je potem pridobil veliko zaslug za reorganizacijo vojske. 1873 je bil imenovan feldcajmajster in odlikovan z redom sv. Leopolda in dostojanstvom tajnega svetnika. Nastopno leto je dal ostavko kot vojni minister in bil je imenovan poveljnikom voja v Gradci in odlikovan z velikim križem sv. Štefana. V cesarjevem ročnem pismu opaža se posebno stavek „vollständige Bereistellung der Armee“, ker ima na isti dan, ko sta se v Petrovem Dvorci sešla ruski in nemški vladar, poseben pomen.

Vnanje države.

Bolgarski vojni minister Mulkurov potuje po deželi in ogleduje posadke. Pred vsem se bode skušal preveriti če se vlada more nanje zanašati. Obsodba Popova napravila je bila namreč kaj neugoden utis na vojsko. — V Sofiji ustrelil je nekdo na policijskega predsednika, ker mu ni hotel dati službe, za katero je prosil. Napastnik policijskega predsednika ni zadel. Deli so ga v zapor.

Vsi **ruski** listi jako laskavo pozdravljajo prihod **nemškega** cesarja. „Novoje Vremja“ pravi, da sme cesar Viljem II. biti preverjen, da prijazen pozdrav cesarjev izraža mišljenje vsega ruskega naroda, ki je poslednja leta bridko občutil, da so se odnosi mej Rusijo in Nemčijo bili shujšali. V obojih carja in cesarja Viljema II. vidijo vsi Rusi tvoritelja miru. Nemška sme na svojo mlado moranico biti ponosna, pravi ruski list in nadaljuje: „Nemčija bi po naravnej poti bila prej ali slej dosegla to silo, katero ima sedaj. Prijateljstvo z Rusijo jej je to olajšalo in pospešilo. Omenjajoč to, nečemo nikakor z Nemčijo obračunjevati, temveč le konstatujemo, da je osnovno načelo Rusije vedno bilo podpiranje narodnih prizadevanj. V pravičnosti Rusije proti vsem narodom tiči njena sila, in mi le želimo, da Nemčija na jeduak način pokaže svojo pravičnost proti slovenskemu svetu, katerega vodstvo je zgodovina izročila Rusiji. Staro prijateljstvo s Prusijo, osnovateljico nemške države, daje Rusiji upanje, da bode Nemčija priznala naš poklic, da stopimo na čelo slovanskemu svetu.“ Nam se pač dozdeva, da je ruski list malo preveč naudušen za Nemce.

Zdravje **francoskemu** generalu Boulangerju jelo se je boljšati, če tudi le počasi. Na volilce v Ardèche izdal je novo okrožnico, v kateri se opravičuje, da jih pohoditi ne more. Če bode general propal v Ardèche, bode pa zopet kandidoval v departementu „Nord“. Kakor hitro se do dobrega ozdravi, začel bode agitacije po deželi.

Omenili smo že, da so na **Španjskem** prišli nekeje zaroti na sled. Po novejših poročilih začeli so se gibati karlisti. Don Carlos je izdal oklic na narod, v katerem pravi, da dežela potrebuje pravičnosti, reda in svobode, kar pričakuje od njega. Kmalu bode on zopet potegnil meč. Kakor vidimo iz tega oklica, čakajo v kratkem deželo nove zmešnjave, ki bodo ovirale njen mirni razvoj, katerega plod se je letos tako lepo pokazal na razstavi v Barceloni.

Angleška spodnja zbornica rešila je že vse odstavke vladne predloge o lokalni upravi. Zbornica bode zborovala do srede avgusta in se bode potem najbrž zopet sešla v novembru. Le neradi so mnogi konservativci pritrdili vladni predlogi, a pomagati se neso mogli, ker bi z upiranjem le pomogli liberalcem na krmilo, katerih prvo delo bi bilo, da dajo Irski večjo avtonomijo, česar se pa konservativci najbolj boje.

Dopisi.

Iz Ljubljane 18. julija. [Izv. dop.] „Dovolite mi, gospod urednik, da govorim javno v Vašem cenjenem listu o stvari, radi katere so vznemirjeni mnogi roditelji. Letos je dovršil moj sin osnovne šole z dobrim uspehom in jaz sem ga dal upisati v prvi razred ljubljanskega gimnazija in sicer v slovenski oddelek, ker sem uverjen, da bi moj sin tudi po slovenskih oddelkih dosegel oni uspeh in ono sposobnost, katera se zahteva od dijaka v srednjih šolah, da potem more nadaljevati svoje nauke na vseučilišču. Moj sin je naredil sprejemni izpit. Ali kaj mi to pomaga, ker sem ravnokar čital v časnikih, da je v oba slovenska oddelka pr-

vega razreda sprejetih 143 učencev, dočim se sme v rečena oddelka sprejeti le 120 učencev, torej v vsak oddelek le po 60 učencev. Vidite torej sami, da mnogi roditelji nimajo nobene nade, da bi njih otroci bili sprejeti v prvi razred. Mnogo učencev se že zdaj ni sprejelo v prvi razred, ker so sprejemni izpiti za slovenske dijake zelo strogi, in ti so jokaje zapuščali gimnazij, da so se vsakemu smilili v srce. Gotovo so taki učenci, ki se jočejo radi tega, ker ne morejo ustopiti v gimnazij, ukaželjni in pridni otroci, in kaka škoda in nesreča je tedaj, da se jim zapira pot v hram znanosti. Meseca septembra in sicer dne 17. in 18., bodo drugi sprejemni izpiti, in vsi učenci, ki se bodo takrat oglasili, ne bodo nikakor mogli biti sprejeti, če bodo imeli še tako dobra spričevala. Lahko si tedaj mislite, da so mnogi roditelji v skrbeh in da ne vedo kaj početi s svojimi sinovi, kateri imajo dobra spričevala. kateri so iz boljših hiš in niso za nobeno drugo rabo, nego zato, da jih dajo šolati, kajti da bi jih zdaj morali poslati v delavnico h kakemu čevljarju ali mizarju, če tudi je ta stan vse časti vreden, ali vendar ne kaže, da bi pridnim otrokom kvarili bodočnost. Glejte, take so naše razmere, za katere, to dobro vemo, ne zavida nas nihče. Nujne pomoči je potreba in pristojni činitelji naj se ganejo, in ako bo treba, bomo se tudi mi roditelji sešli v kakem kraju, da se pogovorimo o položaju.

Iz Slovenske Bistrice 19. julija. [Izv. dop.] Kakor ste že naznanili, doletela bode naše mestece velika čast. Njegovo Velečastvo bode od 9. do 12. septembra tukaj stolovalo ter od tod vodilo vojaške vaje, ki se bodo vršile mej Mariborom in Celjem. Grof Atemsov grad, ki je navadno večinoma prazen, bode v svoje obširne prostore vsprejel cesarja z njegovim spremstvom. Grad leži v ravnini na severnem konci mesta in je veliko štirioglato poslopje, obdano z globokim rovom in zidovjem še iz časov turških navalov. V gradu samem, ki ima v sredi dvorišče, stanuje navadno le oskrbnik, v poletnem in jesenskem času pa za nekaj tednov prihaja grofovska rodbina. V drugem poslopju sta sodišče in davkarija. Oskrbnik se mora umakniti iz svojega stanovanja in tudi davkariji se je preseliti, ker bode v njenih prostorih dvorska pisarna. Že so bili tukaj dvorni uradniki, da so vse uredili. Tudi cesarski namestnik baron Kúbek se pripelje te dni, da si ogleda cesarju odločene sobe in potrebno uredi. Grad se je že začel znotraj popravljati, da bode dostojen visocemu gostu, na katerega prihod se že vse veseli.

Iz Dolenjske 20. julija. (Še jedno o okrajnih šolskih svetih in nadzornikih.) Vidi se, da se bliža čas o ponovljenji in preustrojitvi okrajnih šolskih svetov, zato dohajajo dopisi, te stvari se tikajoči, iz raznih krajev: s Krškega itd. Dopisi vsaj kažejo, da so naudušeni za stvar, ki se v Krškem okraji ni nikoli ali vsaj ne tako godila, kakor se popisuje, da se o obojih govori, ki daleč od Krškega stanujejo in o katerih bi dopisovatelj rad videl, da bi zopet bile izvoljene, in zato vse to kadilo in hvala, dasi je v resnici in v življenji dosti drugače!

Šest let je dosti v človeškem življenji in se dá v tej dobi marsikaj popraviti, pa tudi dosti pokvariti, zato pozor! Pri volitvah pač ne bi smela nijedna v hipu dana obljuba, ampak dolgoletno poznavanje sposobnega in značajnega moža obveljati, ker ko je človek izvoljen, si rad misli, kaj mene zdaj vse drugo briga, samo da sem izvoljen. Kolika škoda! Volitev se ne dá hipoma ovreči in se drugi sposobnejši in značajnejši mož izvoliti. Kakor bi za morsko vodo škodljivo bilo, če bi vedno mirno stala, tako bi tudi šolstvu mnogo škodovalo, če bi vedno jedni ter isti možje sedeli v okrajnem šolskem zastopstvu. Pomlajenja in preustrojitve je tudi tu treba, ker nove sposobne in značajne osebe tudi nove dobre misli v zastopstvo prinesó, brez katerih ni napredka.

Učitelji in učiteljice naj volijo izkušene učitelje, nadučitelje ali vodje učilnic, če možno katerega tudi izven sedeža okrajnega šolskega sveta, ki bodo popolnoma zmožni katerekoli referate prevzeti, da ne bo vse v jedni roki okrajnega šolskega nadzornika centralizovano, ki je že tako kot učitelj s šolskimi dolžnostmi preobložen ter mu ni možno posla okrajnega šolskega sveta povse dobro izdelovati, drugim udom pa so potemtakem vendar roke zvezane in sedé v taistem in se morajo vesti, kakor

Dalje v prilogi.

da bi zares bili izvoljeni meseca — „kimoveca“. Delitev dela je že po sami naravi dobra in potrebna, pri okrajnem šolskem svetu pa tudi že postavno zapovedana; ker, če je učitelj ali nadučitelj sodobno tudi ravnatelj, okrajni nadzornik, upravitelj vseh poslov okrajnega šolskega sveta itd., je lahko umevno, da je s poslom preobložen in da ne more opraviti vsega, kar bi rad in moral. Dobro bi bilo, če bi učitelj, profesor itd. bil za več okrajev samo nadzornik ljudskih šol in drugzega nič kot okrajni šolski nadzornik, ker le tako bi mu bilo možno uspešno delovati in se stroški od zdanjih vendar nič ne bi povečali.*)

*) Prejeli smo v t. j. zadevi še drugih dopisov „pro et contra“, za katere pa nemamo več prostora. Debata bila je dovolj obširna in gospodje učitelji bodo due 23. t. m. govorili najodločneje in nepobitno, ako izberó „moža“ v besede polnem pomenu. Uredn.

Domače stvari.

Dr. Anton Rojic. †

Umrli je danes dopoldne v Cirknem dr. Anton Rojic, jeden najbolj izvrstnih pravnikov v Kranjski. Porojen je bil v Cirknem na Goriškem, služboval pa kot koncipient v Ljubljani, v dr. Sajovic pisarni. Že kot dijak v Gorici je kazal nenavadno bistro glavo, veljal pozneje kot univerzalno izobražen mož, a posebe je bil pravnik temeljit v znanji in duhovit v mišljenji. Bolehal je večkrat in dolgo let za slabimi plućami. Pred kratkim je šel v svoj rojstni kraj zdraviti se, a leka menda zanj ni več bilo. Pogreb pokojnega, ki je zapustil vdovo z mladoletnim sinom bode v pone deljek jutraj v Cirknem. Lahka mu zemlja!

— (Slavnost devetstoletnice pokristijanjenja Rusije) prične se jutri v starodavnem Kijevu in bode trajala celi teden. „Slavjansko blagotvornostno občestvo“ v Peterburgu izdalo je tem povodom krasno slavnostno knjižico z jako lepo podobo velikega kneza sv. Vladimirja z staroruskem slogu. V Peterburgu se bode devetstoletnica praznovala dne 26. in 27. t. m. Več o tej jako pomenljivi slavnosti v jedni prihodnjih števil.

— (Kaj je taktnost?) Dne 2. avgusta čital bode Mariborski knezoškof dr. Stepišnik zlato mašo svojo. Vsa duhovščina lavantinske škofije od knežjega jubilarja do najmlajšega kaplana je brez izjeme narodnosti slovenske. Te dni razpošilja Mariborski stolni kapitelj po škofiji uradna vabila na sekundico škofovo. Človek skoro ne verjame svojim očem in vendar je gola istina: — vabila Mariborskega kapitelja, v čegar sredi sedé celo trije pisatelji slovenski (Kosar, Orožen in in dr. Križanič), tiskana so samo v nemškem jeziku!

— (G. profesor Franke v Kranji) je dobil od c. kr. poljedelskega ministerstva poklic, da na državne stroške potuje mej šolskimi prazniki po naši deželi in da pripravi podatke za osnovo ribarskih okrajev (Fischereirevier) v zmislu pričakovanega ribarskega zakona.

— (Družba sv. Cirila in Metoda.) Ob bližajoči se III. veliki skupščini blizu svojega rojstnega kraja je mej pokrovitelj pristopil ter uplašal svoto 100 forintov odgojitelj Josip Zelenik. Slava vrlému domoljubu! Domorodni bukvozelec Janez Bonač pa je ob tej isti priliki izročil družbi dragocen dar, 28 lepo vezanih knjig. Mladinina zahvala naj bo njemu zrečena!

— (Enketa) zastran Kropenskih delavcev bode v torek dne 24. t. m. pri deželni vladi. Obtrni nadzornik g. dr. Pogaznik se je že v ta namen pripeljal v Ljubljano.

— (Umrli) je dne 19. t. m. gospod Janez Nep. Plautz star. trgovec in posestnik v Škofjiloki v 74. letu dobe svoje. Danes pokopali so ga pri sv. Krištofu.

— (Odbor za nabiranje krajepisnih imen) razpošilja uprašanja rodoljubom po Kranjskem in sicer tistim, katerih imena so mu znana. Nekoliko gospodov se je tudi že radovoljno oglasilo, da hočejo nabirati imena svojega kraja, in ti pomagati so seveda odboru dobro došli. Odbor prosi nabiratelje krajepisnih imen: 1. naj zapisujejo vsa imena, ali se zde komu posebna ali ne, kajti odbor želi imeti mnogo gradiva in v to mu bode sleharno ime dobro došlo; 2. vsak nabiratelj naj zapisuje

imena za vsako občino posebe na posebni poli in kadar izdela jedno občino naj potem druge občine imena zapisuje znova na novi poli; 3. odbor je razdelil delo po farah in je v vsaki fari naprosil jednega ali drugzega znanega rodoljuba v fari, da nabira imena svoje fare, in zato prosi odbor, na vsak nabiratelj zapisuje imena po občinah, ki so v njegovi fari, kajti delo bode konečno urejeno po občinah in to delo bode izvršil sam odbor; 4. odbor želi, da nabiratelji popisujejo samo jedno stran papirja, a drugo stran papirja naj pusté nepopolneno.

— (Gutenbergova slavnost.) Tukajšno tiskarsko društvo priredi kakor smo že omenili, jutri popoldne ob 4. uri na Koslerjevem vrtu veliki koncert v proslavo svojega pramojstra Janeza Gutenberga, pri katerem sodeluje iz posebne prijaznosti slavno slovensko delavsko pevsko društvo „Slavec“ in vsa vojaška godba domačega pešpolka baron Kubn štev. 17. — Kegljanje na dobitke se prične jutraj ob 8. uri in traja do 9. ure zvečer. Ker pripada ves čisti dohodek komaj pred jednim letom ustanovljeni blagajni v podporo tiskarskih vdov in sirot, nadjamo se od strani slavnega občinstva mnogobrojne udeležbe.

— (Odlikovanje domače obrti.) Gosp. J. Mathian, c. kr. dvorni založnik in tovarnar raznovrstnega hišnega orodja, je pred par leti imel častni nalog, da je za ladijo „Greif“ napravil vso sobno opravo. Ker je njegovo solidno delo zelo ugajalo, pridobil si je zaupanje v odličnih krogih in te dni dobil je naročilo, da za novi velikanski oklopnici „Cesarjevič Rudolf“ in „Cesarčinja Štefanija“ izdela vso sobno opravo. To naročilo je jako častno kakor za gosp. Mathiana tovarno, tako tudi za domačo obrt sploh.

— (Iz Vipave) došel nam je daljši dopis kateremu povzamemo prečudno novost, da je tamošnji gospod dekan dijakom zabranil obiskavati čitalnico, katerej je on predsednik, ker so nekda preveč — liberalni. Nam se ta korak ne zdi veliko boljši od onega Dunajskih Nemcev, ki tako „Zeter“ in „Mordio“ kriče, ker je bila v Favoritski cerkvi propoved v češkem jeziku. Pokojni dekan Grabrijan bi kaj takega gotovo ne bil ukrenil!

— (Velik požar) S Krškega se nam javlja: Veliki in lepi Leskovski vasi poleg Krškega je pretila včeraj 19. t. m. strašna nevarnost. Popoldne ob 2. uri jame goreti pod kozolcem z žitom posestnika Vakselja. V naglici se ogenj razširi in hkratu so bile tri hiše v plamenu. Domači vojaki topničarji in oni iz Žadovinjeka pod vodstvom svojega nadporočnika g. Trboglavca so pritekli urno gasiti s svojo domačo brizgalnico. Potem pride pomoč s Turnske graščine in požarni brambi s Krškega in Vidma. Imeli so tedaj pri rokah dve manjši in dve večji brizgalnici. Vojaki so delali čudovito in neumorno. Čast jim! Tudi obe brambi pod vodstvom svojih stotnikov sta delali in gasili neumorno. Hvala jima! Ako bi ne bilo nagle in tako izdatne pomoči, bi danes imeli mesto lepe in velike Leskovške vasi kup pepela. Tudi cerkev in šola bi bili pogoreli. Zgorele so tri hiše, več gospodarskih poslopij in štirje prašiči. Zažgal je baje 6 letni otrok. Stariši pazite na svoje otroke! Ta velika nesreča zopet očitno kaže, da je treba požarne brambe podpirati, ne pa nasprotno.

— (Vabilo) k izrednemu občnemu zboru učiteljskega društva za Postojnski okraj, katero bode zborovalo v 2. dan meseca avgusta v šolskem poslopji v St. Petru ob 4. uri popoldne. Vspored: 1. Razgovor, kako bi društvo proslavljalo 40letnico cesarjevo. 2. Objavljanje novih društvenikov. 3. Volitev 5 delegatov za glavno skupščino „zaveze učiteljskih društev“. 4. Volitev odseka (5 udov) za ocenjevanje na novo izišlih knjig, spadajočih v pedagogično in knjižsko stroko. 5. Določitev dneva in kraja prihodnjega občnega zborovanja. 6. Posamezni nasveti. Vsi p. n. društveniki se k temu zborovanju uljudno vabijo.

— (Trtno uš) konstatovali so tudi v Skednji pri Trstu.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 20. julija. Naučno ministerstvo zavrnilo Jiglavske občine priziv proti češki šoli ter odredilo, da se ima prvi razred že prihodnje šolsko leto otvoriti.

Peterburg 20. julija. Pri prihodu objela in poljubila sta se nemški cesar in ruski car najsrčneje, na kar se je predstavljalo obe-

stransko spremstvo. Cesar Viljem se je še na „Aleksandri“ dlje časa pogovarjal z Giersom, car pa z grofom Bismarckom. Razen rodbinskega obeda v Petrovem dvorcu bil je tudi ministerski obed, pri katerem sta bila grof Bismarck in Giers in kateremu je Voroncov predsedoval. Zvečer se je visoka gospoda ob čarobni razsvetljavi in šumenji krasnih vodomotov vozila po parku. Danes dopoldne obiskal je cesar Viljem grob Aleksandra II. in njegove soproge ter položil na vsacega krasen lovorov venec. Zvečer obiše vojaški ostrog v Krasnem Selu, kjer bode velikanski mirozov.

Dolenji Logatec 21. julija. Dolenji in Gorenji Logatec ves v praznični obleki. Na slavnostnem prostoru vihra na stotine zastav. Prostor pred gradom, kjer bo sv. maša, čarobno ozaljšan. Dekoracija prostora za banket, pevce itd. prekrasna; Bog daj lepo vreme!

Dunaj 21. julija. „Wiener Zeitung“ objavlja zakon glede prenarjene pogodbe z deželnim zastopom kranjskim v zadevi zemljišno-odveznega dolga kranjskega in novo pogodbo.

Krasnoje Selo 21. julija. Cesar Viljem, ruski car in carica in princ Henrik dospeli ob 7. uri semkaj. Na kolodvoru vsprejeli je člani carske obitelji in vrhovni poveljnik. Pred kolodvorom sijajno spremstvo na konjih. Oba cesarja in princ Henrik sta jahala, carica in velike kneginje vozile so se v kočijah. Ogromno občinstvo oba vladarja naudušeno pozdravljalo. Cesar Viljem namerava, v ponedeljek udeležiti se slavnosti imendne kraljice grške v Pavlovskem in še le v torek odpotovati v Stockholm.

Narodno-gospodarske stvari.

Trgovinska in obrtna zbornica.

(Dalje.)

IX.—XVII. Zbornični tajnik poroča o pravih naslednjih zadrug:

- a) svobodnih, rokodelskih in dopuščanih obrtov;
- b) gostilničarskih in krčmarskih obrtov in mesarjev ter
- c) trgovskih obrtov sodnjega okraja Krškega;
- d) svobodnih, rokodelskih in dopuščanih obrtov, izimši gostilničarski in krčmarski obrt, mesarje, klavce drobnice, mlinarje in žagarje;
- e) mlinarjev in žagarjev in
- f) gostilničarskih in krčmarskih obrtov ter mesarjev v sodnjem okraju Konstanjeviškem;
- g) trgovskih obrtov,
- h) gostilničarskih in krčmarskih obrtov ter mesarjev in
- i) svobodnih, rokodelskih in dopuščenih obrtov v sodnjem okraju v Ratečah.

Poročevalec naznanja prenarredbe, predlagane k nekaterim paragrafom posameznih pravil, katere ne bodo po mnenji odsekov našle nobenega protislova. Iz tega uzroka predlaga tudi odsek: Zbornica naj v svoji izjavi do slavne c. kr. deželne vlade priporoča, naj potrdi navedena pravila z odsekovimi prenarredbami.

Predlog se vsprejme jednoglasno.

XVIII. Zbornični tajnik poroča nadalje o pravih obrtnih zadrugah „Edinost“ na Vrhniki, katera obsego one osebe, katere se v občinah Vrhnika, Borovnica in Preserje pečajo s pivovarstvom, milarstvom, pekarstvom, mesarstvom, klobučarstvom, sedlarstvom, čevljarstvom, krojaštvom, ali pa vrvarstvom.

Poročevalec predlaga k §§ 4, 10, 11, 16, 17 in 23 pravil nekatere prenarredbe, katere so utemeljene v zakonu. Potem pa poroča o pravih razsodiškega odbora zgorej imenovane zadruge, ter predlaga samo z ozirom na število udov jedno prenarredbo. Ker so prenarredbe, ki jih predlaga poročevalec, utemeljene ter jih bode brez dvojbe tudi druga vsprejela, predlaga poročevalec: zbornica nase obrne do zadružnega načelnštva, naj ji javi, ali vsprejme rečene prenarredbe, in ako jih vsprejme, potem naj priporoča zbornica v svoji izjavi do slavne c. kr. deželne vlade, da potrdi ta pravila v zmislu zborničnih prenarredb. — Predlog se vsprejme jednoglasno. (Konec prih.)

Poslano.

Slavno uredništvo!

Blagovolite v odgovor na poslano c. kr. gimnazijskega ravnatelja g. Wiesthalerja v št. 164 „Slovenskega Naroda“ slovenskemu občinstvu povedati, da v svojem govoru dne 8. maja t. l. v državnem zboru niti z besedico nesem omenjal gimnazijskega ravnateljstva v Kranji, da je torej omenjeno poslano, kakor bi rekel g. ravnatelj Wiesthaler, nepremišljeno in popolnoma neosnovano.

V Ljubljani 21. julija 1888.

Karl Klun,
državni poslanec.

Mnogoletna opazovanja. Proti slabosti želodca in pomanjkanju slasti do jedij, sploh pri vseh želodčnih boleznih se pristni Moll-ovi „Seidlitz-praški“ zelo odlikujejo od drugih sredstev, s svojim prebavljenjem pospešujočim in želodec okrepčujočim uplivom. Cena skateltjici 1 gld. Po poštnem povzetju razpošilja jih vsak dan A. Moll, lekarnar in c. kr. dvorni založnik na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj vedno izrečno Moll-ove preparate z njega varstveno znamko in podpisom. 3(31-10)

„LJUBLJANSKI ZVON“

stoja (331-166)
za vse leto gld. 4.60; za pol leta
gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Za Raič-Levstikov spomenik.

Gosp. dr. P. Turner	10 gld.	— kr.
prof. dr. Glaser v Trstu	1	—
Ivan Sabec v Trstu	2	—
A. Kobler v Mengši	2	—
A. Stritar v Mostah	2	—
Poprej izkazanih	628	34
Skupaj	645 gld.	34 kr.

V Ljubljani, dne 20. julija 1888.

Odbor „Pisateljskega društva“.

Tujci:

17. julija.

Pri Slonu: Brodjočin, Karas iz Osersa. — Stern iz Celovca. — Weinberger, Brauner z Dunaja. — Braumeister iz Veličevca. — Mervca iz ? — Kavčič z Razdrtega. — Krišche iz Gradca. — Glein z Dunaja. — Monti iz Trsta. — Pögnatschnigg iz Gradca.

Pri Malič: S. Schmidt, Hackl, Stadler, Schumel, Perz, Kupaček, Moser z Dunaja. — Perz iz Egida. — M. Perz iz Steyera.

Pri avstrijskem cesarju: Lanek iz Celovca. — Tajek iz Budejvice.

Pri južnem kolodvoru: Lenderke iz Trsta. — Wind iz Celovca. — Binder iz Celovca. — Widemšek iz Ljubna.

Pri bavarskem dvoru: Biagio Maurich iz ? — Eugenio Maurich ?.

Umrli so v Ljubljani:

20. julija: Ivan Ižanec, stražnikov sin, 11 mese, na Žabjeku št. 4, za katarom v črevik. — Janez Jeretina, delavec, 30 let, Kolodvorske ulice št. 4, za jetiko.

v deželnej bolnici:

18. julija: Neža Trost, delavka, 24 let, za pljučnico. — Katarina Koperce, gostija, 58 let, za edemom v možganih.

19. julija: Martin Kovšca, delavec, 65 let, za plevritičnim eksudatom.

Tržne cene v Ljubljani

dne 21. julija t. l.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	5 85	Špeh povojen, kgr.	70
Rež,	4 22	Surovo maslo,	90
Ječmen,	3 74	Jajce, jedno :	2
Oves,	2 52	Mleko, liter	8
Ajda,	3 90	Goveje meso, kgr.	56
Proso,	4 22	Telečje	48
Koruza,	5 52	Svinjsko	60
Krompir,	—	Koštrunovo	34
Leča,	12	Pišanec.	60
Grah,	13	Golob	23
Fižol,	11	Seno, 100 kilo	2 14
Maslo,	1	Slama,	2 14
Mast,	80	Drva trda, 4 metr.	6 50
Špeh frišen	64	„ mehka, 4	4 15

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
20. julija	7. zjutraj	731.6 mm.	17.0° C	sl. sev.	jas.	0.00 mm.
	2. popol.	731.4 mm.	24.5° C	m. jz.	obl.	
	9. zvečer	733.7 mm.	17.7° C	brezv.	jas.	dežja.

Srednja temperatura 19.7°, za 0.3° nad normalom.

Dunajska borza

dné 21. julija t. l.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

	včeraj	—	danés
Papirna renta	80.30	—	81.10
Srebrna renta	82.35	—	82.25
Zlata renta	112.25	—	112.25
5% marcna renta	96.40	—	96.45
Akcije narodne banke.	870.—	—	871.—
Kreditne akcije	308.60	—	309.80
London.	125.—	—	124.90
Srebro	—	—	—
Napol.	9.88 1/2	—	9.87 1/2
C. kr. cekini	5.90	—	5.89
Nemške marke	61.15	—	61.10
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	133 gld.	50 kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	168	25
Ogerska zlata renta 4%	—	101	35
Ogerska papirna renta 5%	—	89	35
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	—	105	50
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	120	—
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi.	127	75	—
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	—	—	—
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	100	30	—
Kreditne srečke	100 gld.	184	25
Rudolfove srečke	10	21	—
Akcije anglo-avstr. banke	120	109	—
Tramway-drust. velj. 170 gld. a. v.	226	50	—

Poezije SIMONA GREGORČIČA.

II. zvezek. — Založil Josip Gorup.

Dobivajo se samo pri meni. Broširane po 1 gld., s pošto 5 kr. več; elegantno vezane po 1 gld. 60 kr., s pošto 5 kr. več. (439—15)

FRAN DEŽMAN,

knjigovoz v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 6.

Učenec

za prodajalnice z mešaním blagom, 13 do 14 let star, ki je dovršil dve realki ali vsaj petrazredno ljudsko šolo z dobrim uspehom ter je krepak in zdrav, vsprejme se takoj.

Ponudbe na upravnistvo „Slovenskega Naroda“ z naslovom: „Učenec“. (501—2)

Izvežbane

motalke in tkalke

(Hasplerinnen und Weberinnen)

dobé takoj stalno delo z dobrim zaslužkom v neke predilnici in tkalnici ne daleč od Ljubljane.

Ponudbe naj se pošiljajo pod Z. Z. upravni štvu „Slovenskega Naroda“. (499—2)

Naznanilo.

Županstvo v Mengši naznanja, da je slavna c. kr. deželna vlada dovolila mesto sejma sv. Urbana

semenj na dan sv. Ane 26. t. m.

Janez Levec,

župan.

(501—8)

Gg. šolskim predstojnikom in učiteljem

(223—21)

priporoča

ANDREJA DRUŠKOVIČA

trgovina z železnino in orodjem

na Mestnem trgu št. 10

vsa vrtnarska orodja, kakor tudi orodja za sadjarejo in obdelovanje sadnih dreves, in sicer: drevesna strgulja, škarje za gosnice, ročna lopatica, drevesna žaga, sadni trgač, drevesne škarje, cepilnik, cepilnik za mladiče, cepilni nož, vrtnarski nož in drevesna ščetka. Orodja so vsa na lepo popleskani leseni plošči urejena in po prav nizki ceni.

Jedini slovenski ilustrirani satjivi list.

ROGAČ

izhaja po dvakrat na mesec

ter stoji 478—3)

3 gld. 20 kr. celo leto,
1 gld. 60 kr. pol leta.

Uredništvo in upravnistvo v Narodni Tiskarni.

Ne sme se zamenjati z momentnim, svetlim mazilom ali ličilom za usnje, katerega se tako bojé.

Neobhodno za vsacega

za svetljenje usnja pri konjskeji opravi, vozovih, hišni opravi, čevljih itd. itd., je novoizumljena po

c. kr. avstrijskem in oger- zavarovana proti skem ministerstvu ponarejanju

svetla tinktura za usnje

(tekoče svetlo mazilo), do sedaj najboljša, ker do sedaj se ni še nobenemu izmed mnogih tekočih svetlih mazil ali likov za usnje dal patent. — Cena steklenici št. I. 1 gld., št. II. 40 kr., št. III. 20 kr.; in da ostanejo čevlji suhi pri moči in mehki in voljni pri solnčnej vročini, se je že več kot 10 let za dobro pokazala, tudi patentovana, nepremočljiva

hranilna mast za usnje.

Da je res to usnje varovalno sredstvo tako izvrstno, dokazuje 28 odlikovanj, na stotine priznanih pisem. Oba izdelka se nista udomačila le pri c. kr. vojaščini, ampak si utrla uhod pri Nj. Veličastvu in c. kr. visokostih. 5. generalov, ki še služijo v c. kr. vojski, so dali najboljša spričevala.

Po tovarniški ceni je prodajajo v Ljubljani gg. Anton Krišper in Schusnig & Weber, v Kranju g. Petan, v Škofji Loki g. Kocell. — Dobiva se v vseh večjih krajih države pri boljših trgovcih. (288—12)

Gospodu G. PICCOLI-ju,

lekarju „Pri angelju“ — v Ljubljani.

Moj sin je trpel skozi dve leti vsled gastralgije, slabega prebavljanja in želodčnega krča, da ga je ta bolezen vsega shujšala in skoro uničila. Pri njem poskušal sem vsa sredstva, ki nam jih naša veda zadaje in tudi neseem pozabil najrazličnejših rudniških vod. Toda zboljšek bil je le za malo trenutkov. Slednjič si domislil, poslužiti se Vaše zelo pohvaljene esence za želodec in uspeh je bil tako nagel in sijajen, da je moj sin, porabivši samo 6 steklenic, popolnomo zdravil. (208—1)

Pri takem vspehu morem Vašo esenco le najgorkeje priporočati vsem trpečim vsled slabe prebave, zlate žile itd., ter Vas tudi pooblastim, da to spričevalo moje hvalečnosti kot v resnici zaslužno pohvalo tudi razglasite.

V Trstu 1887.

Dr. Leon Levi.

V steklenicah po 15 kr. dobiva se v skoro vseh lekarnah na Štajerskem, Koroškem, v Trstu, na Primorskem, Tirolskem, v Istri in Dalmaciji. — V Rudolfovem se dobiva v lekarni Rizzoli-jeveji. (208—17)

C. kr. priv. tovarna za

portlandski in hidravlični cement ALOJZIJA PRASCHNIKER-ja

Ustanovljena leta 1851.

v Kamniku na Kranjskem.

Ustanovljena leta 1851.

Glavna zaloga v Ljubljani pri g. F. P. VIDIC-u & Comp.,

Slonove. ulice št. 9.

Priporoča p. n. gg. stavbenim mojstrom, arhitektom, stavbenim podjetnikom itd. svoj hidravlični cement (roman cement) in portlandski cement, po kakovosti vedno izvrsten in enakomeren, ter jamči za večjo trdnost, kakor je predpisana v pravih družtv avstrijskih inženjerjev in arhitektov. — Ta cementa sta tudi zaradi tega posebne koristi p. n. naročnikom, ker sta svojstveno mnogo lažja, nego izdelki večine ostalih cementnih tovarn, zaradi česar je za jednako množino cementnega zidovja ali morta treba veliko manj tega cementa gledé teže. — Tudi priporočamo lepe in zelo trajne mozajiske plošče, brušene in likane, v najraznovrstnejših obrazih, in jednobojnate plošče od portlandskega cementa, črne, rdeče, naravnobarvene itd. za polaganje tlaka v cerkvah, po prehodih, vežah, na verandah, po hodnikih, v hlevih itd., klajna korita, okraske in sobe, cementne cevi itd. (354—10)

Blagovoljna naročila se najnatančneje in najtočneje izvršujejo ter jih vsprejema glavna zaloga v Ljubljani pri g. F. P. VIDIC-u & Comp., Slonove ulice št. 9.

ZBIRKA DOMAČIH ZDRAVIL, kakor jih rabi slovenski narod. S poljudnim opisom človeškega telesa.

Izdal in založil Dragotin Hribar.
Odobril br. Edvard Benedičič, nadzdravnik usmiljenih bratov
v Št. Vidu na Koroškem.

Ta slovenskemu narodu zelo koristna knjižica dobiti je v
„NARODNI TISKARNI“ v Ljubljani, Gospodske ulice št. 12. —
Stane 40 kr., po pošti 45 kr.

Pri M. Léman-u v JODNEM KOPALIŠČI LIPIK

vsprejemajo se (169—2)
otroci v oskrbo (Pensionat).

C. kr. priv. fabrika za izdelovanje zarezanih strešnikov

v Zilski dolini na Koroškem
priporoča svoje (293—13)

patentovane vstricne zarezane strešnike,
ki so najbolj bili odlikovani na keramični razstavi v Parizu.

Slové že daleč po svetu,

ker so posebno lahki, solidni, čisti, po ceni in ker najmanj trpé od
snega in mraza.

Poroštvo za tri leta.

Z njimi krijejo že po Laškem, Švicarskem, Francoskem, Nemškem in
celo po Ameriki.

Fabrika je za vso avstro-ogersko državo lastnica Konstaškega
patenta za izdelovanje zarezanih strešnikov, potem vseh patentov
za izdelovanje Schmidheinijevih zarezanih strešnikov, kakor tudi
Passavant-patenta.

Proti posnemalcem in ponarejalcem se bode po smislu patentnega
zakona najostreje kazenski postopalo.

Fabrika izdeluje tudi najboljše vrste

zidarsko opeko, žlebakke, steklene zarezane streš-
nike in strešna okna.

Glavno zastopstvo in zalogo za Kranjsko, Reko, Trst, Go-
rico, kakor tudi za vso Primorsko, Istro, Goriško in Dal-
macijo imata

F. P. VIDIC & Comp., v Ljubljani, v Slonovih ulicah št. 9.

Za čas stavbe

priporoča

ANDREJA DRUŠKOVIČA

Mestni trg št. 10 trgovina z železnino Mestni trg št. 10

v velikem izboru in po zelo nizki ceni

okove za okna in vrata, storje za štokodiranje, drat
in cveke, samokolnice, vezi za zidovje, traverze in
stare železniške šine za oboke, znano najboljši Kam-
niški Portland in Roman cement, sklejni papir (Dach-
pappe) in asfalt za tlak, kakor tudi lepo in močno
narejena štedilna ognjišča in njih posamezne dele.

Pri stavbah, kjer ni vode blizu, neobhodno potrebne
vodnjake za zabijati v zemljo, s katerimi je mogoče v
malo urah in z majhnimi stroški na pravem mestu do
vode priti; ravno tako se tudi dobivajo vsi deli za sko-
pane vodnjake: železne cevi in železolitni gornji stojali,
kakor tudi za lesene cevi mesingaste trombe in ventile
in železne okove. (224—21)

Za poljedelstvo:

Vsake vrste orodja, kakor: lepo in močno narejeni plugi in
plužne, železne in lesene brane in zobovje zanje, motike, lo-
pate, rovnice, krampe i. t. d. Tudi se dobiva zmirom sveži
Dovski mavec (Leugenfelder Gyps) za gnojenje polja.

FRAN CHRISTOPH-ov

(474-3)

svetli lak za tla

je brez duha, se hitro suši in dolgo traja.

Zaradi teh praktičnih lastnosti in jednostavnega rabljenja se posebno pripo-
roča, kdor hoče sam lakirati tla. — Sobe se v dveh urah zopet lahko rabijo.
— Dobiva se v različnih barvah (prav kakor oljnate barve) in brezbarven (ki daje
samo svet). — Uzorci lakiranja in navod rabi dobé se v vseh zalogah.

Dobiva se v Ljubljani pri
IVANU LUCKMANN-U.

FRAN CHRISTOPH,
izumitelj in jedini izdelovatelj priskega
svetlega laka za tla, PRAGA & BEROLIN.

Najboljši in najpripravnejši način hranjevanja je gotovo

zavarovanje življenja.

Zavarovanje življenja koristno je vsakemu, neobhodno po-
trebno pa onim, ki imajo skrbeti za rodbine. Naše življenje od-
visno je od tolikih slučajnosti, da ne smemo nikdar puščati iz
oči bodočnosti onih, ki so nam dragi in za katere skrbeti smo
obvezani. Najboljši pripomoček za to je zavarovanje življenja,
katero je urejeno tako, da daje priliko vsakemu udeleževati se
njegovih dobrot.

Za neznamen denar more se zavarovati kapital, ki se izplača
po smrti preostalej rodbini, ali dota, ki se izplača otroku, kedar
doživi 18., 20. ali 24. leto. Poslednje zavarovanje važno je zato,
ker se zavarovana dota izplača tudi tedaj, ko bi oni, ki jo je
zavaroval, umrl takoj potem, ko je uplačal prvi obrok, in ker se
vsa uplačana premija vrne, ko bi zavarovani otrok umrl pred
dogovorjeno starostjo.

More se pa tudi zavarovati kapital, ki se izplača zavarov-
ancu samemu o dogovorjeni starosti (n. pr. v 40., 50. ali 60. letu),
ali pa njegovim dedičem, ko bi utegnil umreti prej.

Vse te načine zavarovanja upeljane ima vzajemno za-
varovalna banka „SLAVIJA“ v Pragi, katere
prednost je še to, da je pri njej vsak člen brez kacega poseb-
nega priplačila deležen vsega čistega dobička, ki je leta 1887.
iznašal 10%, v prejšnjih letih pa tudi že po 20%, 25%, celo 48%.

Konci leta 1886. bilo je pri banki „SLAVIJI“ za življenje
zavarovanih 40.497 oseb za 22.835.193 goldinarjev.

Vsa pojasnila daje brezplačno

(233—34)

glavni zastop banke „SLAVIJE“ v Ljubljani,
v lastnej hiši (Gospodske ulice 12).

J. & S. KESSLER v BRNU,

Ferdinandove ulice št. 7 sn.,

pošiljata proti poštnemu povzetju:

(130—19)

Moške srajce, bele in barvaste, komad 1a. gld. 1.50. 11a. gld. 1.20.	Letna grebenasto blago za moške obleke, najmodnejši dessins, 65 metrov gld. 3.—.
Delovske srajce iz dobrega oksforda, — 3 komadi gld. 2.—.	Ženske srajce iz šifona, vezane, — 3 komadi gld. 2.50.
Moške gače iz barbanata ali platna, 3 pari 1a. gld. 2.50. 11a. gld. 1.50.	Ženske srajce iz močnega platna, z zóbeli, — 6 komadov gld. 3.25.
Suknene kape za moške in dečke, — 6 komadov gld. 1.20.	Ponočni korseti iz šifona, bogato okinčani, — 3 komadi gld. 1.50.
Moške kratke nogovice, bele ali barvaste, pletene, — 6 parov gld. 1.10.	Spodnja krila iz surovega platna, šifona in rouges a, — 3 komadi gld. 3.—.
Pot sesajoče kratke nogovice, iz svilnatiga finiša, — 12 parov gld. 1.20.	Ženski predpasniki iz oksforda, kretona ali surovega platna, 6 komadov gld. 1.60.
Popotni plaidi, 350 metra dolgi, 260 metra široki, — komad gld. 4.50.	Ženske nogovice pletene, — bele in barvaste, — 6 parov gld. 1.50.
Blago za moško obleko, modno, 3-10 metra, 1a. gld. 5.50, 11a. gld. 3.75.	Ženske nogovice sesajoče pot, iz svilnatiga finiša, 6 ko- madov gld. 1.20.
Blago za ogrtače, fino, najmodnejše barve, — 210 metra gld. 6.—.	Mohairski glavni robci v vseh barvah, — 3 komadi gld. 1.20.
Normalne srajce in hlače iz fine volne, Jägerjeva sistema, — komad gld. 3.50.	Foilski glavni robci, lepi dessins, — 6 komadov gld. 1.20.
Reformsko normalno perilo (sesajoče pot, srajca ali hlače, po gld. 2.—.	Letni Jersey-jopiči iz čiste volne, v vseh barvah, komad gla- dek gld. 2.50, tamburiran gld. 4.—.
Gumijevo perilo, 2 para manšet, 2 stojčca in 2 zavijana ovratnika, gld. 2.50.	Žepni ropci z barvastimi kraji, dvanaštorica za go- spode gld. 1.20, za dame gld. 1.—.

Uzorci

zastonj in franko.

Pivo v steklenicah
(449—14) prodaja
BIERMAIER v Ljubljani.

Umetne (152—40)
zobe in zobovja
ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja plombo-
vanja in vse zobne operacije
zobozdravnik A. Paichel,
poleg Hrudeckega mostu, v Köhlerjevi hiši, I. nad-
stropje.

V najem se da hiša s krčmo

ležeča mej Gorenjim in Dolenjim Logatcem
ob veliki cesti s 5 sobami, 2 kuhinjami,
2 hramoma iz živinskim hlevom itd. proti
jako ugodnim pogojem s 1. septembrom t. l.

Tudi se da cela hiša brez krčme v
najem. — Natančneje o tem pove

(447—4) **Jakob Tršar v Dol. Logatci.**

Deželno zdravišče
Rogatec Slatina.

Štajersko.
Postaja juž. žel. Poličane.

**Tempeljski, Styria-
vrec.**

Že stoletja sloveča
Glauberjeva slana kislina voda.
Pitno in kopalno zdravljenje,
z mrzlo vodo, mlekom i. t. d.
Glavna indikacija:

Sesija
maj—oktober. Bolezen prebavlj. organov.

Priležno bivanje. Prospekte pri ravnateljstvu zastoj.
Zaradi mnogih oglenčevih kislin
Tempeljski vrec. izborna
pijača in pomešana z vinom ali ovočnimi sokovi
dietetična

● prijetna okrepevalna pijača. ●

Obe studenčnici prodajajo: gospod Mih. Kastner, na-
dalje gospodje: Jos. Fabian, C. C. Holzer, Peter
Lassnik, Ivan Luckmann, Ivan Perdan, S. Schläffer,
Schussnig & Weber in Jos. Terdina v Ljubljani,
kakor tudi ravnateljstvo v Slatini. (109—8)

J. Purgleitner-ja lekarna v Gradci.

Štajerski zeljiški sok, 1 steklenica 88 kr
proti kašlju, hripa-
vosti, vratom in prsnim boleznim in se je v ští-
ridesetih letih pokazal dobrega.

Apneni sirup, iz podfosforikastokislega apna,
olajšilo za bolehačo na plućih
in v prsih (okrepilo kostij za slabe otroke)
1 steklenica 1 gld.

Dr. Wuchte zeljiško mazilo, 1 velika stek-
lenica 1 gld.,
1 mala steklenica 60 kr., proti protinu in trganju
po udih.

Englhofer-jeva mišična in živčna esenca,
1 steklenica 1 gld., proti boleznim vida, členkov
in glave, omotici, šumenju po ušesih, bolečinah v
križi, slabosti členkov, trganju i. t. d.

Vsi ti izdelki dobivajo se skoro v vseh lekar-
nah monarhije ali se tudi lahko naročajo pri izdelo-
vatelji proti poštnemu povzetju. (334—10)

Vožne karte in vožni listi
za **Ameriko.**

Kraljevo belgijski poštni parniki
„Red Star Line“ iz Antwerpena naravnost
v New York in Philadelphia.

Koncesijonirano od vis. c. kr. avstrijske vlade.

Pojasnila daje jako rado:

koncesijonirano zastopstvo

na Dunaji, IV., Weyringergasse 17:

Ludovik Wielich,

ali

Ivan Kosar, gostilničar pri „Bavarskem dvoru“ v Ljub-
ljani, P. Jaklitsch v Kočevji, Josip Strasser v
Inomestu. (175—16)

Karuselj (Ringelspiel)

z vozom, z velikimi in glasnimi orglami, dobro
ohranjen, proda se zaradi pomanjkljivosti časa za 400 gld.
pri Jakobu Sternu-u, urarji in hišnemu posest-
niku h. št. 122 v Idriji. (494—3)

Pravým pokladem
pro nešťastné oběti sebeprznění (onanie) a
tajných prostopášnosti jest výtečné dílo:
Dra Retau-a
Sebeochrana.

České vydání po 80tém vydání německém. S 27
vyobrazeními. Cena 2 zl. r. m. Čti je každý, kdo
trpí strašnými následky této nepravosti, upřímná po-
mačení jeho zachránit co rok na tisíce ne-
mocných od nedovratné smrti. Lze je dostati
u nakladatelské firmy „Verlags-Magazin R. F.
Bierey v Lipsku (Sasko), Neumarkt 34“, jakož i
v každém knihkupectví. (397—)

Praktikant

vsprejme se pri glavnem zastopu neke
zavarovalne družbe.

Lepa pisava ter znanje slovenskega in nemškega je-
zika v govoru in pisavi nepogojno potrebno.
Ponudbe pod „P.“ naj se pošiljajo upravništvu „Slo-
venskega Naroda“. (505)

F. P. VIDIC & COMP.

priporočata p. n. občinstvu za salone, kavarne,
gostilne, privatna stanovanja i. t. d.

lepe

lončene peči

po jako nizki ceni ter iz najboljšega blaga
izdelane. (440—9)

Zaloga: v Slonovih ulicah št. 9.

„Bacherlin“

se dobiva
samo v steklenicah,
torej
previdnost pri kupovanji,

kajti vse drugo je brezdvomno: ponarejanje in sleparija.

Pristni se dobiva:

(237—9)

Ljubljana: Michael Kastner,
Viktor Schiffer,
Jan. Luckmann,
Peter Lassnik,
H. L. Wencel,
Schussnig & Weber,
C. Karinger,
Ivan Perdan,
Josip Terdina,
Jagić & Leskovic,
Ubald pl. Trnkoczy,
Aug. Spoljarič,
J. Klauer.
Borovnica: Fran Verbič.
Vel. Lašče: J. N. Justin.

Krško: Fran Zesser.
Idrija: Fran Kos.
Kranj: Fran Dolenc,
K. Savnik, lekar,
W. Kiler.
Lož: Fran Kovač.
Kostanjevica: Alojzij Gotsch.
Tržič: Friderik Raitharek.
Gor. Logatec: O. Hladnik.
Radovljica: A. Roblek.
Rudolfovo: Dom. Rizzoli, lekar.
Zagorje: J. Schink.
Travnik: Fran Kovacs.
Hrib pri Vrhniki: A. Bučar.
Kočevje: Franc Hren.

Za najboljše priznani
(Patent STRAKOSCH & BONER)

stroji za pranje in ovijanje, valjavnice za perilo (monge)

najnovejše konstrukcije,

za domačo rabo, hotele, kopeli i. t. d. i. t. d. i. t. d.

Dalje mlatilnice, katere gonijo konji in voda, dalje
take, ki se gonijo z roko in geplom, rezilnice za
krmno in plugi, raznovrstni trieri, mlini za debelo moko in
tlačilnice za sadje, vinske stiskalnice in stiskalnice za
ovočje, mreže za obiranje grozdja, rezilniki za repo,
šivalni stroji in proti ognju in ulomu varne blagajnice
najboljših fabrikacij, dobé se v največji izbi in po najnižji tovarniški ceni pri

FRANU DETTER-JI,

v Ljubljani, na Starem trgu hiš. šte. 1, nasproti železnemu mostu.

Svarilo! Nekaj časa klatijo se tuji agentje po našej in po sosednjih deželah in
usiljujejo gospodarjem in posestnikom za drag denar stroje, ki neso za
rabo, svarim torej velečastito p. n. občinstvo, ki stroje potrebuje, pred takimi ljudmi, katerih
ne poznajo, in so celo tako predrzni, da trdijo, da sem je jaz poslal.

Jaz imam specijelno le agenta **Janeza Grebena**, ki ima moje legalizovano
pooblastilo, ter ga pokaže, če se zahteva, priporočam torej, da se zaupno nanj obračate, in
če to ni mogoče, pa naravnost na mene. (417—4)